

PR и СМИ в Казахстане

*Сборник научных трудов
Выпуск 10*

Қазақстандағы PR және БАҚ

*Ғылыми еңбектер жинағы
10-шығарылым*

PR И СМИ В КАЗАХСТАНЕ

Сборник научных трудов

Выпуск 10

Составитель и главный редактор
Л.С. Ахметова

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ PR ЖӘНЕ БАҚ

Ғылыми еңбектер жинағы

10-шығарылым

Құрастырушы және бас редакторы
Л.С. Ахметова

Алматы
«Қазақ университеті»
2016

УДК 070.378
ББК 66.076.0я73
Р 90

Составитель и главный редактор
д.и.н., профессор Л.С. Ахметова

Редакционная коллегия:

Акинер Ш. – профессор, доктор PhD, снс, Кембридж, Великобритания
Адилова Л.Ф. – д.п.н., профессор, Москва, РФ
Brussig B. – член немецкой ассоциации журналистов, Berlin, ФРГ
Дзялошинский И.М. – д.ф.н., профессор, Москва, РФ
Корконосенко С.Г. – д.ф.н., профессор, Санкт-Петербург, РФ
Мелеубек С.М. – к.ф.н., доцент, Алматы, Казахстан
Моулд Д. – профессор, Огайо, США
Окай А. – профессор, Стамбул, Турция
Петренко В.М. – к.и.н., Президент Ассоциации СМИ Украины
Рузин В.Д. – к.ф.н., Президент ЕАТР, Москва, РФ
Сулайманова Р.Т. – к.п.н., доцент, Бишкек, Кыргызстан

Р 90 **PR и СМИ в Казахстане: сборник научных трудов.** – Қазақстандағы
PR және БАҚ: ғылыми еңбектер жинағы / сост. и гл. ред. Л.С. Ахметова. –
Вып. 10. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 366 с.
ISBN 978-601-04-1663-3

Сборник научных трудов содержит материалы о PR и СМИ в Казахстане, о теории и практике медиабизнеса, об инновационных технологиях медиаменеджмента и маркетинга в журналистике. Сборник предназначен для PR-специалистов, журналистов, работников пресс-служб, студентов и магистрантов специальностей «Журналистика», «Связь с общественностью», «Издательское дело», ученых-исследователей.

УДК 070.378
ББК 66.076.0я73

ISBN 978-601-04-1663-3

© Сост. Ахметова Л.С., 2016
© КазНУ им. аль-Фараби, 2016

ОГЛАВЛЕНИЕ

ГЛАВА I. PR: НОВЫЕ ВЫЗОВЫ ВРЕМЕНИ

<i>Ахметова Л.С.</i> Лидерство и дело жизни в школе	3
<i>Шынгысова Н.Т.</i> Коммуникациялық білім берудің өзекті мәселелері	11
<i>Султанбаева Г.С.</i> Проблемы медиадемократии: казахстанский опыт	14
<i>Адилова Л.Ф.</i> Образ Евразийского Союза: проблемы формирования	29
<i>Akhmetova L., Verevkin A., Lifanova T.</i> Implementation of UNESCO international standards of journalism and education of journalists in Kazakhstan	35
<i>Дзялошинский И.М.</i> Медийные стратегии вражды: языковые и образные средства	40
<i>Дзялошинская М.И.</i> Информационное партнерство – новый элемент коммуникационного дискурса социального проектирования	49
<i>Кабдолданова Б.</i> PR мамандық: қажеттілік, нәтижелер, жоспарлар	57
<i>Лифанова Т.Ю., Вережкин А.В.</i> Информационное пространство эпохи постмодерна и проблема идеологии	62
<i>Негизбаева М.О.</i> «Қазақстан жолы» феноменіне қатысты Ақпараттық қолдау: оқу-әдістемелік аспектісі	69
<i>Рузин В.Д.</i> Культурная коммуникация в основе Евразийской интеграции	72
<i>Садуақасов А.А., Нұржанова Ш.С.</i> Ұжымдық имидж типологиясы және оны оқытудың әдістемесі	83
<i>Шорохов Д.П.</i> Медийная и информационная грамотность, как одна из ключевых составляющих гражданского общества	90

Негизбаева М.О.

**«Қазақстан жолы» феноменіне қатысты
Ақпараттық қолдау:
оқу-әдістемелік аспектісі**

Қазақстан этноаралық қатығыстар ықтималдығынан, экономикалық дағдарыстың, әлеуметтік-саяси және рухани дамудың қиын жолдарынан өтіп, халық тәуелсіз болды. Ұлтаралық бірлік өзіндік бірегей моделіне ие болды. Басқарудың ең қолайлы нысандары мен әдістерінің қорытындысына байланысты Қазақстан бүгінде мықты көшбасшы және бірлескен ұлтты бар мықты мемлекетке айналды.

Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаев айтқандай: «Біз бір рет тандаған қазақстандық даму жолымен келе жатырмыз, содан бері осы жолмен жүреміз. Әлемдік тәжірибені зерттеу және талдау арқылы біз эволюциялық жолды тандап алдық. Біз әсіресе сырттан келген демократияны жеделдете енгізуге қарсымыз. Біз көшіруге тырыспаймыз, біздің елімізге және біздің халқымызға қажетті ғана нәрсені жасаймыз. Және бұның бәрі біздің қолымызда».

Ақпараттық процестер экономика, саясат және қоғамның іс жүзіндегі барлық салаларына шешуші әсер етеді. Әрине, демократиялық мемлекеттің және тиісті ақпараттық кеңістіктің құрылысы оңай мәселе емес.

«Қазақстан жолы» феноменінің интеграциялық миссиясын зерттеу барысында бірнеше бағыттар белгіленді. Олар, бастапқы мақсатты анықтау, міндеттерді атап көрсету және «Қазақстан жолы» феноменінің Қазақстан БАҚ-ғы ақпараттық қолдауын жүзеге асыру принциптерін зерттеу. Қысқаша фрагменті Президент өзінің жолдауында осы мәселені қысқа және нақты түрде жеткізе білді.

Ақпараттық қолдау-ақпаратпен қамтамасыз ету процесі. Ол күрделі нысандарды басқаратын пайдаланушыларға басқару шешімдерін дайындау және жүзеге асыру үшін бағытталған үдеріс.

Қазақстанның, мемлекеттік идеологияның ақпараттық қолдауы стратегиялы, жүйелі, ұзақ мерзімді болуы тиіс. Қоғамның

әлеуметтік-экономикалық және саяси дамуының ең өткір қайшылықтарын шешу үшін, бірге жұмыс істеу мақсатында азаматтық қоғам, бизнес және саяси ұйымдардың өкілдеріне бағытталатын ақпараттық қолдаудың маңызы зор. Стратегиялық коммуникациялар жоспарына БАҚ қызметкерлері мен мемлекеттік органдардың қызметі, сондай-ақ осы саясатты жүзеге асыратын лауазымды азаматтар ықпал ете алады. Бұл өз кезегінде мемлекеттік идеологияның қоғам, ҰЕҰ ықпалды топтар арасында қолдау табуына әкеледі. «Ақпараттық Қазақстан – 2020» мемлекеттік бағдарламасында ұсынылған талдау бойынша [2] ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) тез даму барысында. АКТ деп ақпаратты жинау мақсатында интеграцияланған әдістердің, процестер мен бағдарламалық-аппараттық жиынтығын, яғни ақпаратты өңдеу, сақтау, тарату және пайдалану пайымдалады. Олардың бейімделуі қоғамды жаңғыртудың маңызды факторына айналып отыр. Сонымен қатар экономикаға және қазіргі заманғы Қазақстан азаматтарының өміріне әсер етеді. Ал бұл АКТ-ның маңыздылығын сипаттайды. Мемлекеттік идеологияны ақпараттық қолдау мәселелерін зерттеу арқылы, «Қазақстан жолы» идеологиясының ақпараттық қолдау міндеттерін зерттегенде мынаны түсіну қажет: саяси трансформация дамуы объективті және субъективті әлеуметтік факторларға байланысты. Осыған байланысты қоғамдық билігі бар субъект мемлекеттік ақпараттық саясаттың мақсатына жету барысында саяси міндеттерді реттеу үшін мезгіл-мезгіл өзгертулер енгізіп отыруы тиіс [3, б.32]. Мемлекеттік ақпараттық саясаттың міндеттері мақсатқа жету бағдарламасын бірнеше үдерістерге бөлуге көмектеседі. Қазіргі қоғамдағы ақпараттық секторының рөлі мен орны туралы зерттеулерді талдау [4, б.46], «Қазақстан жолы» мемлекеттік идеологияның негізгі міндеттерін бөлектеу үшін мүмкіндік береді:

- Ұлттық және халықаралық қоғамдық пікір арқылы («Қазақстан жолы» мемлекеттік идеологияның ақпараттық қолдауы) мемлекеттік идеологияға қолдау көрсету;

- Қазақстандық қоғамның құндылықтар жүйесін қалыптастыру;

- Қазақстан (саяси ақпараттық соғыс) мемлекеттік идеологиясы туралы ұлттық және халықаралық жұртшылықты дезинформациялайтын, зиянды идеология мен діни ілімдерді тарататын саясат субъектілеріне оппозиция құру;

– Ұлттық ақпараттық инфрақұрылымның (әскери- техникалық ақпараттық соғыс) тұрақтылығы мен қауіпсіздігін бұзатын саяси тұлғаларға оппозиция құру.

«Қазақстан жолы» мемлекеттік идеологияның ақпараттық қолдауы деп осы саясаттың қызметі туралы ұлттық және халықаралық жұртшылықты хабардар ететін мемлекеттік органдар мен лауазымды тұлғалардың қызметін түсіну қажет.

Осыған байланысты, ұлттық қоғамның және халықаралық одақтың осы саясатқа қолдау көрсетуіне ықпал ету ақпараттық қамтамасыз етудің міндетіне жатады.

Қоғам тарапынан оны жүзеге асыруға жәрдемдесу мақсатында негізгі мемлекеттік идеологияның, мемлекеттік қолдаудың мүмкіндігін айқындайтын факторларға келесіні жатқызуға болады:

– Елдің саяси имиджі [5, б.35], оны халықтың мемлекетке, оның қызметіне және көшбасшыларына деген сенімі айқындайды;

– мемлекеттік саясат, «Қазақстан жолы» феноменінің құндылықтары жайлы ұлттық қоғам мен халықаралық одақтың ақпараттануы, жүргізілетін шаралардың қоғамның мықты мүшелер арасында дұрыс хабардарлығы.

Әдебиеттер

1. Қазақстан Республикасы Президентінің жолдауы. – «Қазақстан-2050» Стратегиясы. Мемлекеттің жаңа саяси бағыты// <http://www.akorda.kz>. 14.12.2012.
2. «Информационный Казахстан – 2020» Мемлекеттік бағдарлама: [Электрон.ресурс]. – 2015. – URL.: http://egov.kz/wps/portal/Content?contentPath=/egovcontent/transport/communications/article/gp_inf_kaz_2020&lang=ru. (14.09.2015)
3. Стрельцов А.А. Государственная информационная политика: основы теории. – М.: МЦНМО, 2009.
4. Иноземцев В.Л. Современное постиндустриальное общество: природа, противоречия, перспективы. – М.: Логос, 2000.
5. Богданова Е.Н., Захыкина В.Г. Психологические основы «Паблик релейшен». – СПб.: ПИТЕР, 2003.